

HIREK

Szegedi utmutató

A Somogyi-könyvtárban vasárnap és ünnepnap kivételével könyvtárszolgálat.

Az egyetemi könyvtárban vasárnap és ünnepnap kivételével könyvtárszolgálat.

A városi múzeum egész évben nyitva.

Szolgáltatás győgszertárak: Leinzinger örök. k. dr. Tukats Sándorné Horváth M. u. 9, Pósa Balázs Kálvária u. 17, dr. Kocsis J. Endréné Földműves u. 17, Selmezi Béla Somogyitelep IX. u. 489.

Városi Színház: délután: Tacsikó, este: Vigó zvegy.

Mozik műsora: Belvárosi Mozi: Zoro és Huru a kísértetek kastélyában, Széchenyi Mozi: Egér a palotában.

—000—

AZ ELSŐTÉTITES KEZDETE ESTE NYOLC ÓRAKOR, VÉGE REGGEL NÉGY ÓRAKOR.

—000—

A Kormányzó és a Kormányzó-helyettes arcképeinek leleplezése Zilahon. Zilahról jelentik: Bensőséges ünnepségek keretében leleplezték le Zilah város tanácstermében a Kormányzó ur öfömlőtsága és a hősi halált halt Kormányzóhelyettes arcképet a város díszülésén. A művészi festményeket a város közönsége nevében dr. Sötér János polgármester nagyhatalú beszéd kíséretében vette át. (MTI)

A Dunántúli Tudományos Intézet. Budapestről jelentik: Szinyei-Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter még 1942 április 20-án intézkedett a Dunántúli Tudományos Intézet felállításáról és megszervezéséről. Az intézet igazgatói teendőinek ellátásával dr. Szabó Pál Zoltán egyetemi magántanárt bízta meg. Az intézet székhelye Pécs, munkaterülete azonban az egész Dunántúlra kiterjed. Pécs város ígéretet tett, hogy az intézet mindenkor fejlődésének megfelelő elhelyezést biztosít. Az intézet a Dunántulnak történeti, társadalmi, gazdasági és művelődési viszonyainak módszeres vizsgálatára és megismerésére alakult.

Dr. Halász Pál kanonok előadása. Ma, október 28-án kezdődik Szegeden a Katolikus Leányok Világnézeti Akademiájának előadásorozata az egyetem II. számú előadótermében. Baross Gábor u. 2. sz., este negyed 7—negyed 8 óráig. Az akadémiát dr. Halász Pál kanonok nyitja meg, utána az első előadást P. Izay Géza S. J. tartja. Riport, a korunk sodrában vergődő nőről: A Te sorsodról — Imre: a Nőcummel. Minden öntudatos, katolikus magyar modern leányt hívunk és várunk! Ne mentesd magad!

Felhívás az altisztekhez. A Közszoigalati Alkalmazottak Nemzeti Szövettségébe tömörült szegedi altisztek mozgalmat indítottak, hogy a most dúló világháborúban egy elesett magyar honvéd áróját, kizárólag az altisztek áldozatkészségéből teljesen felruházzak. Az altiszti szakcsoporthoz elnökség és bajtársi szolgálata felkéri úgy a csoportba tömörült, mint azokat az altiszteket, akik nem tagjai a csoportnak, hogy az áldozathozatalból ki-kí anyagi erejéhez méten vegye ki részét. Az összegyűjtött összeget a kiválasztott szegedi honvédárva felruházására fordítják, mert látni akarják, hogy fillereikből kit örvendeztetnek meg. Eppen ezért kéri, hogy az adományokat legkésőbb november 15-ig juttassák el vagy a helyi lapok szerkesztőségéire, vagy közvetlen az elnökség címére (Horváth M. u. 2—4. sz.) vagy pedig november 7-én délután 3—7 óráig tartandó hivatalos órák alatt a postaaltisztek székházába, Vásárhelyi-sugarút 21. szám alá. Ugyanott és ugyanakkor lesz a rendes választmányi ülés.

Lencsi a levéllel

A családi album

A Lencsi név a svábben a Magdaléna egyik bece-variációja, amint hogy a Liza, vagy Lizi az Erzsébet kurtitása. A szerbben ennek a Szavéta, Elisavéta felel meg. Mi is Lencsinek hívtuk hát azt a leeresztett hajú szőke leányzót, aki úde volt, mint a harmat, mikor hozzánk került. (Elég kár, hogy a harmatot reggelre felissza a napsugár s a Lencsiből idő előtt Magdolnák lesznek, habár nem mindig bűnbánattal telítve.)

Az édesanyám akkurátus asszony volt, gyors, akár a szélvész s éles szemmel deputálta fel a svábnól, mikor az elállította a lányát.

Vigyázzon rá a nagysága, mint a két szemére, mert szeret csavarogni. A »Freimusi«-ra ne engedje, mert ott sok veszély fenyegeti az ilyen taknyost. Nekem ne hozzon haza gyereket, mert agyonverem, az apja pedig pofon üti. Ha nem fogad szót, verje meg. Ezt még lehet, mert gyerek. Aztán tanítsa ki mindenre, mert olyan buta, hogy az szegény.

En akkor már tudtam, hogy a szegény die Schande, a sváb anya mégis így mondta, hogy ein Schand.

Elég abból annyi, hogy a Lencsi pompásan bevált. Az anyám szerette első kézből a szolgálót, akit még nem rontottak el sehol. Ő kezdje az oktatásukat. Van is aztán a Lencsiből emlékem akár egy kötetre való. Sokszor kutattam utána az idők fergetegében, de valahol eltűnt szegény feje, nem találtam rá.

Hüség, derék teremtes volt, csak nálunk érezte jól magát s ha az érzékenysége olykor masfelé vitte is, egy hónap múlva visszajött. Sokan voltunk gyerekek, szenvedélyesen vigyáztunk rá, s mikor verekezésbe kezdünk az utca csibész-különítményével, már-már olyan volt a helyzet, hogy mi huzzuk a rövidebbet. — Lencsi kellő időben megjelent s ellenfeleinket vagy dézsa vízzel semmisítette meg, vagy seprő alá fogta. B. Ottól egyszer a szülői ház kapuján túl is kergette, bement a lakásukba s az anyja szemeláttára pofozta fel, mondván nagy indulatában.

Az anyád mindenit, majd megtanítalak én, ha a mamád elfelejtette. Idegen cseléd lányokkal nem barátkozott, a házbitor-számba menő mosonénkat gyűlölte féltékenységből s nem nyugodott meg, amíg be nem bizonyította, hogy lop. Teszem azt, a lepedőt a hasa köré telepitette, az ige alá, jóllehet, lelepleztetvén azzal védekezett, hogy csakis a felfázás ellen. Az anyám elhitte, de nem a Lencsi.

Tán a kosara is fázik az aszszonyságnak, — mondta epés hangon és kihuzott belőle két stikelt zseb-kendőt.

Te csempészted a kosaramba, te szemteien, mondta a minden hájjal megkent delnő. El akarsz sülyleszteni. Mire Lencsi két karját az égnek emelte, úgy hápgott felháborodásában:

Csak nem lesz a nagysága olyan buta, hogy elhiszi neki!

Még alsós gimnazista voltam, mikor odabökött az iskolai dolgozatomra.

Ifiur, ezt mind a maga fejiből írta?

Félévre ítélték egy két éve elkövetett dorozsmái betörés tettesét, Czobor Viktor budapesti mészárossegéd még 1941 júliusában betört Kiskundorozsmán özv. Szabó Ferencné lakására és elloptott onnan 4 méter vízmentes ponyvát, négy zsákot, egy pár csizmát, egy pár női cipőt, egy öltöny férfiruhát és egyéb ruhaneműket. Czobor egészen a legutóbbi időkig szökésben volt, most azonban körözés alapján sikerült kézrekeríteni és a szegedi törvényszék büntető egyesbirájára elé állítani. Beismerő vallomást tett, ennek alapján félévi börtönbüntetésre ítélték. Az ítélet jogerős.

Ha ifiurazott, tudtam, hogy akár valamit, különben Vili voltam neki. Azt is tudtam, hogy mit akar. Lencsi nem járt iskolába s nekem diktálta a keresztanyához ítélt leveleket. Azokra válaszok érkeztek s érző lélek az ilyesmit magával viszi a piacra, dicsekedvén vele.

Ma levelet kaptam. Annál inkább el kell ezt mondani, másképp hogyan érkeznek haza tíz órakor kilenc helyett?

A levél kimagasló esemény volt az ő szűkös kis világukban, sokan lesték a postát s ha nem is vártak sehonnán értesítést, a levélhordót már messziről megekeztek válták.

Gál bácsi hozott-e nekem valamit?

Milyen elborulások következtek, ha nem hozott!

Ifiur, süntörgőt most körülöttem, megtanulta a leckét?

Bennem felforrt a vér. Még ő is? Nem elég a szülői faggatás? Igerületen feleltem.

Mi közöd hozzá?

Megrémült, csupa alázat lett.

Persze hogy nincs közöm, ha nem akarja, sose tanulja meg. Csak azért kérdeztem, mert nem szeretném zavarni s ha volna szíves...

Na, gyere, mondtam megbékélve azon a nagylelkűségen, amit kívülről senkitől se tapasztaltam, hogy tudniillik ne tanuljam meg a leckét, ha nem akarom.

Hozta a rózsaszínű levélpapírt a csokoládó galambokkal, odakönyökölt az asztalomra s már diktálta:

Kedves kisasszony! Irom kedgyednek ezeket a sorokat, kérve a jó Istentől, hogy egészségedben találja, egyben tudatom, hogy mióta meglátam, se éjjelem, se nappalom, mindig a szép kék szemére gondolok, amivel meg tetszett bolondítani, de maga olyan büszke, rá se néz az emberre kedves Magdaléna kisasszony, pedig tisztá igaz szívet ismerhetne meg...

Megálltam az írással.

Lencsi, nem értem, kinek megy ez a levél?

Csak tessék folytatni, a végén megmondom.

Beugrat valakit, gondoltam s írtam tovább, amíg a kuvertára került a sor, hogy aszongya: Stecher Magdaléna kisasszonynak. Helyben. Magyar-utca. Rajkó-ház.

Megállt az agyam kereké.

Lencsi, hiszen ez te vagy!

Igen ifiur, én vagyok.

Magadnak irsz levelet?

Azok a szelid szemek bágyadtan olvadtak bele a levegőbe, most valóban harmatosak voltak. A hangjában is mennyi szomorúság!

Minden lánynak irnak szerelmes levelet, csak én nem kaptam még. Nem tudja maga Vili, milyen bánat az, mikor másoknak van mutogatni valójuk, nekünk pedig semmi se jut. Semmi, de semmi. Hát kit csalog meg ezzel a levéllel?

Nem értettem, mit tud az ilyesmihez egy kis diák? Még másnap is képtelen voltam megmagyarázni, miért ujjong sikoltozva Lencsi, mikor Gál bácsi, a levélhordó, benyit a kapun.

Lencsi kisasszony, megjött a levél!

Mondom, meg kell öregedni, hogy sok mindent megértsünk a világon.

Bol

A szegedi m. kir. állami Baross Gábor gyakorló gimnáziumban az 1943—44. tanévi pótbéírások október 29-én és 30-án (pénteken és szombaton) délelőtt 8-tól 12 óráig lesznek. Bővebb felvilágosítást az intézet igazgatósága nyújt.

Szabadegyetemi előadások. A Horthy Miklós-tudományegyetem Barátság Egyesülete ma, csütörtökön délután 6 órakor az egyetem aulájában szabadegyetmi előadást tart. Előad: dr. Kozáky István egyetemi magántanár »Középkori haláltáncok« címmel. Üléselnök: dr. Schmidt Henrik egyetemi ny. r. tanár. Belépés díjtalan.

Felépült a Hirlapírók Nyugdíjintézetének soproni szállója. Budapestről jelentik: A Magyar Hirlapírók Országos Nyugdíjintézete október 27-én, szerdán Zimmer Ferenc elnöklése alatt igazgatósági ülést tartott, amelyen Halász Sándor főszerkesztő, akit a soproni építkezés irányításával az igazgatóság megbízott, részletesen beszámolt az építkezés mai helyzetéről. Elmondotta, hogy a soproni Ciklámen-szálló bokrétaünnepségét október 30-án szombaton délelőtt 11 órakor tartják. Az ünnepségre Budapestről a magyar sajtó számos vezető személyisége utazik le és képviseltetik magukat a hatóságok is. Berecz Lajos az igazgatóság nevében hálás köszönetet mondott azért a nagy munkáért, amit az építő bizottság végzett, majd az igazgatóság egyhangú köszönettel tudomásul vette Halász Sándor beszámolóját.

A felszemű vakvezető meglopja a világtalan kávéházi zongoristát. Schwarcz Zsigmond kávéházi vak zongorista felfogadta Bózsó István felszemű koldust, hogy éjszaka záróra után vezettesse őt haza lakására. Bózsó egyideig hiven teljesítette kötelességét, szorgalmasan vezette a világtalan zongoristát, július 9-én azonban visszaélt annak bizalmával. Ezen a napon Bózsó Schwarcz lakásán aludt és kilopott a szekrényből egy zálogédulet, amelyen egy ezüst óralánc volt betéve, valamint egy szürke szemüveget. Az óraláncot masnap kiváltotta és értékesítette. Schwarcz fellejtése nyomán eljárás indult Bózsó ellen, akit szerdán vont felelősségre a törvényszék egyesbirája. Bózsó beismerte a lopást, beismerő vallomása alapján kéthónapi fogházra ítélték.

Ádrágitási ügyek a törvényszék előtt. Hét ádrágitási ügyet tárgyalt szerdán a törvényszéken dr. Kozma Endre uzorabíró. Herczeg Imre algyői földműves 466 kéve, körülbelül két mázsányi lucernát 549 pengő 20 fillérért adott el 212 pengő 50 filléres maximális ár helyett. A májusban elkövetett bűncselekményért az uzorabíróság 100 pengő pénzbüntetésre ítélt. — Özv. Pintér Károlyné kiskundorozsmai lakos április 30-án eladott egy másfélkilós tyukot 4 pengő 10 fillér kilónkénti maximális ár helyett 12 pengőért. Az uzorabíróság 50 pengő pénzbüntetésre ítélt. — Répás Dániel kiskundorozsmai szőlomalomtulajdonos tizenhat kiló nullás lisztet 3 pengő 60 filléres kilónkénti áron adott el, a kenyérlisztet pedig 2 pengőért árusította kilónként. Háromszáz pengő pénzbüntetésre ítélték. — Balog János kiskundorozsmai gazda szeptember 2-án a réti széna mázsáját 20—28 pengőért árusította a törvényesen megállapított 13 pengő helyett. Száz pengő pénzbüntetést kapott. — Tandari István deszki lakos nulláslisztet drágított, 100 pengőre ítélték. — Kálmán Sándorné szegedi lakos júniusban másfélkiló tehénturót 1 pengő 80 fillér helyett 3 pengő 20 fillérért adott el, büntetése: 50 pengő. — Papp Vincéné a várostanyai piacon a tejfel kilóját 1 pengő 40 fillér helyett 4 pengőért, a turót 1 pengő 20 fillér helyett 2 pengő 50-ért árusította. Százötven pengő pénzbüntetésre ítélték.

Értesítés. A szakszervezeti bizottság közli, hogy október 28-án, csütörtökön este fél 7 órai kezdettel a Munkásotthonban, Hétvezér-utca 9, az összes szakmák vezetőségeinek részvételével szakmai összvezetőségi ülést tart. A napirendet a szegedi szakszervezeti bizottság részéről Papdi György, míg a szakszervezeti tanács képviselőiben Hubai János Budapest, fogja ismertetni.

A Szegedi Képzőművészeti Egyesület október 30-tól november 14-ig szegedi és vidéki képzőművészek munkáiból a Hungária-szálló emeleti dísztermében tárlatot rendez. Sajtóbemutató október 30-án 12 és 13 óra között, a megnyitás 31-én, vasárnap 12 órakor lesz. Az egyesület a mai nehézségekre tekintettel, a megnyitásra személyre szóló külön meghívókat ezúttal nem bocsájt ki.